

Osvobodilna fronta koroških Slovencev bje težak boj za upravičene zahteve delovnega ljudstva Koroške, ki stoji trdno na fronti boja proti imperia-
listom in njihovi dekli, avstrijski reakciji. Kot taka ima močno poročstvo za popolno socialno in narodno osvoboditev. NJIHOVA BORBA — JE NAŠA BORBA!

Pod zastavo OF, ki jo vodi herojska in revolucionarna KPJ — naprej v socializem

OF Tržiča je sklenila, da bo tudi v letošnjem letu prva v okraju in je zato revolucionarno sprejela frontni plan

Mi danes gradimo socializem. To je dejstvo in to vidimo povsod. Na vseh krajih in koncih. Tako na jugu in severu, vzhodu in zapadu naše mlade svobodne Jugoslavije. Gradimo tovarne, železnice, ceste, mostove, stanovanjske bloke, ustvarjamo nova mesta, elektrarne, prodiramo vse globlje in dalje v skrivnosti tehnike, znanosti in kaj še vse. In to vse s svojimi lastnimi močmi in voljo, da si ustvarimo lepšo in srečnejšo bodočnost naše nove socialistične domovine. Mi nekdanji zatirani in zaničevani: delovno ljudstvo naše države, ki danes ve, koliko smo pretrpeli in da nas zato noben sovrag več ne zaustavi na naši zmagoviti poti.

Mi gremo nezadržljivo naprej v socializem. Vse težkoče in zapreke, kolikor bi bile velike, nas ne zaustavijo na tem pohodu. Prevelika je naša cena, ki smo jo plačali za svojo svobodo. Naša kri ni voda, da izhlapi. Dovolj nas je izkalilo življenje, da smo močni in veliki v vztrajnosti. O vsem tem nas je učila in nas še vedno uči naša herojska in revolucionarna KPJ, ki po začrtani poti marksizma-leninizma dela na ustvaritvi programa socialistične izgradnje naše skupne domovine FLRJ.

Mi imamo Tita, ki predstavlja našo borbeno revolucionarno preteklost, našo veliko ustvarjalno sedanost in našo srečno bodočnost. Titova petletka je ogromen plan za srečo naših ljudi.

Mi danes gradimo socializem. Naši dosedanja uspehi na tem nas vzpodbujajo, da še uporneje zgrabimo za delo in jemljemo nase nove obveze na izvršitvi Petletnega plana, s tem, da še močneje utrdomo in razvijemo delo OF, ker bo na ta način ona močna opora naši herojski Partiji v nadaljnji izgradnji socializma.

Vsega tega se je dobro zavedal naš proletarsko-revolucionarni Tržič, ki je v preteklem letu dal v organizaciji OF največ prostovoljnih ur na izvršenju plana v našem okraju. V tem delu ga ni premotila niti vojnouhuškaška imperia-
listična propaganda, niti nesramna kletniška kampanja, ki je zasnovana na neresnični in brezprincipielni resoluciji Informbiroja. Ne, OF v Tržiču je s svojim delom odločno in jekleno odgovorila na vse to: da gremo za socializem naprej do končne zmage. In v tem letu bo še petkrat več storjenega za to veliko stvar. To je napoved Tržiča vsem krajem našega okraja, borbeno stvar časti in ugleda.

V veliki Cankarjevi dvorani (na Skali) je bilo 25. januarja množično zborovanje članov OF mesta Tržiča. Po razpravljanju predsednika OF mesta Tržiča tov. Cvetka Andreja, ki je govoril o važnosti frontnega plana kot osnovi za izgradnjo socializma, je sekretar OF tovariš Zaletel Slavko iznesel osnutek osnovnih frontovskih organizacij in njihovih zmožnosti pri sestavljanju letnega frontnega plana. Članov OF je v

Tržiču z Bistrice 2600. Od tega števila je delazmožnih 1700 članov. Po dolgem temeljitem razpravljanju so prišli do sklepa: vsak od teh bo napravil tri ure prostovoljnega dela v 14 dneh, kar znaša letno 60 ur po članu in da skupno 102.000 prostovoljnih udarniških ur v letu 1949. Delo bodo organizirali po volivnih enotah in po skupnih delovnih brigadah.

„Bistričani napovedujemo tekmovanje!“ živo poseže v diskusijo po tem vprašanju mlad aktivist iz Bistrice.

„Počasi, razloži...“ kličejo drugi. „Kako to misliš?“

„Kako? Vsem volivnim enotam, katera bo boljša!“ se postavi mladec in še samozavestno doda: „In videli boste, če ne bomo prvi, bomo pa gotovo med prvimi!“ Bistrica je na pol delavski in kmečki kraj. Tu so doma mali kmetje in pri njih vlada veliko zanimanje za najavljeni študij, ki ga dozdaj ni bilo.

In beseda je tekla o organizaciji prostovoljnega dela. Uvedli bodo že s februarjem točno evidenco o izvrševanju zadanih obvez po posebnih izkaznicah, v katere se bo vnašalo izvršeno delo, kjer bilo na 11 gradiliščih, kolikor jih je zastavljenih v tem letu v mestu Tržiču. Poleg tega bodo postavljeni grafiki dela po vseh volivnih enotah, da bo popolnejši vpogled v tekmovanje.

Na množičnem sestanku je prišlo na dan, da vlada v Tržiču precejšnje zanimanje za ideološki študij v OF. Ljudje se zelo zanimajo za politična dogajanja, za našo gospodarsko politiko in si žele razlage vseh ukrepov naše ljudske oblasti. Vsega tega je bilo vse premalo v Tržiču. V svoj frontni plan so zato postavili štiri množične študijske krožke, ki bodo začeli takoj z delom na raznih krajih mesta. Prav tako bodo priredili osem skupnih izletov, med drugim v Opatijo, na Mariborski otok, v Postojno in Novo Gorico. Članarino za OF bodo dvignili za 30 %, t. j. od 5 do 8 din. Tudi na kulturnem torišču bodo podvojili svoje moči. Uvedli bodo množično kontrolo nad trgovino, za pravilno delitev tekstilij itd., kakor tudi zavrnili vsak poskus rušenja enotnosti s tem, da bodo razkrinkavali na množičnih sestankih saboterje, špekulante in delomrzneže.

Sledila je še razdelitev stanovanj najpotrebnejšim v novih stanovanjskih blokih. Vsi predlogi so odobreni na množičnem zborovanju kot najbolj pereči. Tako je čez 14 velikih družin (šeststo osemčlanskih), ki so doslej stanovale v enosobnih kletnih nezdravih prostorih, dobilo novo svetlo domovanje. Za novo srečno in svetlo bodočnost delovnih ljudi gradi Tržič svoj plan dela, ki bo močna opora našemu skupnemu napredku.

Z zborovanja sta odposlani pozdravni resoluciji IO OF in KPS z zagotovilom, da bo OF Tržiča v letu 1949 izpolnila vse zadane obveze, sprejete in vnešene v svoj letni plan.

Frontni kotiček pri Sv. Ani - politično žarišče in zbirališče naprednih vaščanov in mladine

Doslej smo vse premalo storili za politično in ideološko vzgojo članstva OF in posebno še vaške mladine. Mladina na vasi nujno potrebuje ustreznega prostora, ki bi že po svoji prikupni ureditvi in domačnosti bil najbolj priljubljen kraj za njeno shajanje in delo. Taki prostori naj bi bili frontni kotički. Tam bi se shajali ob določenih dnevih aktivisti fronte in mladina, da bi tako potom ideološkega študija čim več koristili skupnosti. Ta problem udeležbe obiska frontnih kotičkov so prav posrečeno rešili vaščani Sv. Ane nad Tržičem. Ta vas spada po zavednosti in delovnosti med najboljše v našem okraju.

Že sredi preteklega meseca so sklicali sestanek odbornikov vseh množičnih organizacij in razpravljali o ureditvi frontnega kotička. Določili so tudi dneve obiska vsem množičnim organizacijam. Tako bodo ob torkih, petkih in sobotah imeli sestanek mladinci, ob sredah pionirji, ob ponedeljkih pa se bodo v kotičkih zbirali moške in žene. Tudi v nedeljo bo kotiček zaseden. Dopoldne bodo v njem pionirji, popoldne pa bo kotiček odprt za vse, da bodo poslušali radio. Frontni kotiček je v prostorni sobi bivšega vaškega trgovca. Lepa kmečka soba v gorenjskem slogu, vsa obita z lesenimi opaži, z veliko kmečko pečo in svetlo lučjo je prijetno zbirališče vseh aktivistov fronte in mladine pri Sv. Ani. Imajo knjižnico, ki je po večini last mladinske organizacije, a k ostali opremi je vsakdo po nekaj prispeval. Radio so dobili od KLO-a, šah pa od lovske družine.

Po stenah so slike Lenina in Stalina, v kotu pa rdeča zvezda in na njej naslikan Tito. To vse so napravili mladinci, tudi maršala Tita je naslikal sam mladinec. Pa je kar lepo napravil! Vas se je ob otvoritvi frontnega kotička močno razgibala in postala žarišče politične in kulturne delavnosti te naše obmejne, napredne vasi. Tam se shajajo vaščani in razpravljajo o tekočih gospodarskih in političnih vprašanjih. S tem se bo tu poživela množični študij, ki ga do sedaj skoraj ni bilo.

Pri ustanavljanju tega frontnega kotička, ki je res lepo urejen, pa se je posebno potrudila in izkazala mladina iz

Spoved proslav Franceta Prešerna v Kranju

Nedelja 30. januarja ob 16. uri — B. Kreft: „Celjski grofje“ v Prešernovem gledališču za gozdne delavce in nameščence.

Ponedeljek 31. januarja ob 19. uri — Ljudska univerza: Predavanje o Francetu Prešernu v Sindikalnem domu.

Torek 1. februarja ob 11. uri — Otvoritev „Tedna Franceta Prešerna“: Poklonitev in polaganje vencev po zastopnikih množičnih organizacij, kulturnih društev, sindikatov, šol in oblasti na pesnikovem grobu. Razstava knjig. Ob 20. uri — I. Cankar: „Kralj na Betajnovi“ v Prešernovem gledališču Kranj. Gostuje tov. Sever in Alenka Svetelova, člana ljubljanskega gledališča.

Sreda 2. februarja ob 20. uri — Literarni večer v Sindikalnem domu.

vasi, ki je s tem delom dokazala svojo politično zrelost. Frontovci vasi Sv. Ane so enodušno pozdravili bodre mlade sodelavce in tako je s skupnimi močmi ustanovljen vaški frontni kotiček. Saj pa je ta vas bila ves čas vojne naša, večina je sodelovala v narodnoosvobodilnem gibanju in se še posebno sedaj zaveda svojega poslanstva na obronku našega državnega ozemlja — ob meji.

Vendar je v njeni sredi nekaj ljudi, ki jim ne ugaja ljudska narodna in napredna zavest, ki jih boli vsak uspeh pri delu za socializem, zlasti še delovni uspehi, kakršne lahko vsak dan vidijo v domačem kraju. To se je zlasti pokazalo takrat, ko se je mladina odločila, da si ustvari vaški frontni kotiček. Sekretar mladinskega aktiva tov. Jezernik Zdravko se njih razdiralnega dela ni ustrašil. Mladina pri Sv. Ani ima danes skupno z ostalimi množičnimi organizacijami prijeten kotiček, ki je dobro založen z lepimi sodobnimi knjigami. V kotičku se shajajo pionirji in imajo v njem polno ustreznega razvedrila. Toda pri vsem tem je nekaj presenetljivega, in sicer odnos domačih učiteljev do najnovejšega mladinskega uspeha. Učiteljstvo, ki bi moralo biti največji pobudnik za mladinsko delo, granitna opora napredne miselnosti in idejni vodnik na poti v socializem, je pri Sv. Ani odgovorilo, še več: krenilo je na pot, ki vodi v mračnijaštvu in protiljudsko delovanje. Učiteljice so bile prve, ki so dokazovale mladini, da je bolje iti k veroučni uri kot pa v vaški frontni kotiček. Kdor pozna delo v kotičkih, ve, da se v njih mladina vzgaja ob spoznavanju marksizma in leninizma, da se torej vzgaja za delo v prid delovnega ljudstva in se hkrati odvraca od srednjeveške miselnosti, zasidrane v praznovanju, ki ga sem in tja še hoče vcepljati v našo mladino kak — sicer redki — nesodobni izobraženec, želeč, da bi se vrnili „srečni stari časi“, ko je delovni človek tonil v nevednosti in ga je vsakdo lahko izkoriščal.

Prvi vaški frontni kotički so že zrasli. Vedno več jih bo. V njih se bo vzgojil nov rod, rod, ki bo gradil le na dejstvih in mu bodo tuji predsodki in razna izkrivljanja. Ta rod bo nosilec naše socialistične bodočnosti.

Četrtek 3. februarja ob 18. uri — Glasbeni večer za šolsko mladino (priredi Glasbena šola v Sindikalnem domu).

Petek 4. februarja ob 20. uri — Bratko Kreft: „Celjski grofje“ v Prešernovem gledališču.

Sobota 5. februarja ob 20. uri — Koncert pevskega zbora SKUD-a Franceta Prešerna v Kino dvorani Sindikalnega doma.

Nedelja 6. februarja ob 10. uri — Matineja šolske mladine v Sindikalnem domu.

Ponedeljek 7. februarja ob 19. uri — Podoknica pevskega zbora „Prešeren“ pred hišo, v kateri je umrl pesnik. Ob 20. uri akademija v Sindikalnem domu.

(Nadaljevanje z druge strani)

Vsem odborom OF, AFŽ, LMS, ZB, LPS in ESJ

Proslave stoletnice smrti Franceta Prešerna naj dokažejo, da se ljudstvo zaveda pomembnosti največjega slovenskega pesnika.

Narod, ki se je duhovno oplajal z njegovimi deli v časih nacionalnega zaslužjenja, ki se je krepil ob njegovi besedi in borbi na življenje in smrt s fašističnimi izrodki, se bo danes v času procvita napredka v lastni domovini in vedno novih zmag svobodoljubnih narodov na vsem svetu spominjal Prešerna z iskreno ljubeznijo ter poglobljal Prešernov duh in besedo v sleherni hiši naše socialistične domovine.

Vsem delovnim kolektivom naših podjetij

Dne 8. februarja 1949 bo minilo sto let, odkar je v Kranju umrl dr. France Prešeren. Ob letnici smrti našega največjega pesnika, ki je postavil našemu malemu zaničevanemu narodu osnovne temelje narodne časti in samozavesti, bo mesto Kranj dostojno počastilo. Z „Zdravljico“ nam je napisal gesla, ki so jih naši partizani dokončno z orožjem v roki tudi izvojevali. V srcih naših junških brigad in bataljonov je živel duh velikega Prešerna. Pesnik je danes last najširših ljudskih množic in živi v slehernem našem človeku.

Ob stoletnici velikega Prešerna se bomo še bolj poglobili v njegov veliki duh in v njegovo ljudsko pesniško besedo, ki nas bo še bolj vzpodbujala, da utrdimo veličastno zgradbo naše srečne bodočnosti.

Zaključek pedagoškega tečaja v Kranju

Dne 15. januarja je zapustilo Kranj 29 novih učiteljev-pripravnikov, ki so dokončali trimesečni pedagoški tečaj. To so večinoma mladi ljudje, doma z Dolenjskega in Štajerskega, ki so tu dobili prvo pedagoško znanje.

Tri mesece trde šole je za njimi. Dnevno so imeli deset ur pouka, nakar so nadaljevali s študijem do poznih nočnih ur. Čeprav so nekateri imeli nizko predhodno izobrazbo, ni bilo na koncu tečaja vidnih razlik v znanju med temi in tistimi, ki so dovršili nižjo gimnazijo. Vztrajnost in nadarjenost sta v tem kratkem času nadoknadili vrzeli. V dviganju ljudskih talentov je velika moč socialistične kulturne izgradnje. Zaupanje v lastno silo in tvornost je dajalo moč za premagovanje težav.

Antifašistična fronta žena v tovarni „Inteks“

Praznovanje Novoletne jelke bo gotovo tudi otrokom delavcev Tekstilne tovarne Inteks v Kranju ostal med najlepšimi spomini na otroška leta.

Na pobudo komisije Antifašistične Fronte žena v tovarni je uprava podjetja priredila na Silvestrovo za otroke svojih uslužbencev Novoletno jelko združeno z obdarovanjem otrok do 14. leta s tekstilnim blagom.

Striček Mraz je preko zasneženih ruskih step, v spremstvu dobrodušnih škratov prišel prav v Kranj, da ogreje srca mladih pionirjev in se z njimi pogovori. Pogumni pionirčki so mu strumno odgovarjali, opisovali svoje uspehe in priznavali napake, malčki pa, ki še niso v pionirskih vrstah pa so mu svečano obljubili, da stopijo v odrede naše pionirske organizacije.

Prireditve je v pristrčni družbi z udnariki tovarne in delavci lepo uspela in mladina, naša bodočnost in naš kader je čutila povezanost s tistimi, ki ji pripravljajo lepšo in svetlejšo bodočnost. Nastopi pionirjev in glasbene

(Nadaljevanje s prve strani)

Torek 8. februarja ob 8. uri — Šolske proslave. Ob 11. uri znak siren: Sprejem republiškega odbora za proslavo stoletnice Prešernove smrti. Pričakovane fizikalne štafete z vencem. Na grobu: fanfare, govor dr. Antona Slodnjaka, recitacija, množice se klanjajo spomenu Franceta Prešerna. Ob 12. uri odkritje Prešernovega doprsnega kipa v hiši, kjer je pesnik pred sto leti umrl

Vse množične organizacije naj prirede bralne večere in predavanja o Prešernu, izvedejo naj akademije in proslave, kjer naj se prikaže pesnik v besedi in pesmi. Igralske družine naj igrajo idejno in kvalitetno najboljša dela.

Vsestransko poglobljeno kulturno-prosvetno delo naj bo odraz naše zavesti in naših naporov za kulturno izgraditev naše domovine. Pošiljajte poročila!

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Odbor za proslavo stoletnice smrti Franceta Prešerna

V spomin in proslavo pesnika-revolucionarja Franceta Prešerna pa bomo dali svojemu razpoloženju tudi zunanji izraz s tem, da bomo naše tovarne, urade, ustanove, izložbe podjetij in rdeče kotičke do 31. januarja t. l. slavnostno okrasili v smislu njegovega življenja in dela.

Pozivamo vas, da v tem medsebojno tekmuje. Okrasitve bomo ocenili in je odbor za proslavo določil za samoinicijativnost, idejno in kvalitetno najboljšo okrasitve tri knjižne nagrade, ki bodo razdeljene na akademiji dne 7. februarja t. l.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Odbor za proslavo stoletnice smrti Franceta Prešerna

Predsednik: Brovc Andrej I. r.

Z istim zaupanjem so stopili v vrste kulturnih graditeljev socialistične družbe. To je mladina, ki ni obremenjena s predsodki starejših rodov. Sveža in močna bo prinesla nov duh in nov delovni polet v naše učilnice.

Disciplina je bila ves čas trajanja tečaja vzorna. Tu ni bilo potrebno nobenega opominjanja, nobenih svaril. Partijska organizacija tečajnikov je sama vodila evidenco o delu in ponašanju slehernega udeleženca. Tečajniki sami so opazovali in odstranjevali napake, ki so jih delali poedinci. Zato je tečaj uspešno potekal.

Tako se dviga iz ljudstva nov kader ljudskih učiteljev. Jasnih misli, ponosnega obraza bodo pričeli poučevati.

Bd.

točke tovarniškega orkestra so program pristrčno poživljali in striček Mraz je s svojimi škratki obdaroval 510 srečnih proletarskih otrok.

Zasluga za lepo uspelo prireditev gre v glavnem direktorju Glavne direkcije zvezne tekstilne industrije, ki je komisiji AFŽ-ja nakazal za darove potrebno blago in pa direktorju tovarne, ki je šel prireditvenemu odboru komisije v vsem na roko.

Komisija AFŽ pa z zadoščenjem gleda na uspeh svojega dela s trdnim sklepom, da se v povezavi s sindikalno podružnico in pa upravo podjetja, ne bo ustrašila ne truda ne dela, kadar gre za dobrobit splošnosti, za zaščito matere in otroka, za lepše in boljše življenje, za socialistično izgradnjo naše domovine, pod vodstvom naše Partije in TITA!

Ali si se poravnal naročnine? Frontovci, navedite in širite svoje okrajno glasilo „Gorenjski glas“!

(Prešernova ulica 14). Ob 20. uri — Linhart: „Ta veseli dan ali Matiček se ženi“. Premiera v Prešernovem gledališču.

Posebne proslave, predavanje in bralni večeri se bodo vršili tudi po terenih mesta Kranja. Vse sindikalne podružnice bodo v tem času priredile lastna predavanja o Prešernu, večji tovarniški sindikati pa samostojne proslave in gostovanja na podeželju.

Večerni sindikalni tečaj v Kranju

Dne 6. februarja 1949, v kulturnem tednu, bo zaključen sindikalno-politični tečaj pri OSS v Kranju. Uspeh tega tečaja je brez dvoma velik, saj so že sedaj tri tovarišice postavljene za plačane sindikalne funkcionarje, nekaj pa je predlaganih za višji sindikalni tečaj v Ljubljano, kamor pa bi šli radi kar vsi. V tečaju sta tovarništvo in družabnost zelo razvita. Skupno hodijo v kino, obiskujejo gledališke predstave, razstavo enotnih sindikatov Jugoslavije v Ljubljani in tovarne. V soboto pa so bili celo v okoliških vaseh skupno z aktivisti okraja.

Na delovni konferenci 18. januarja 1949 so podali mišljenje o celotnem tečaju, predavateljih in o samih sebi. Milakovič Milan iz Iskre je povedal o sebi takole: „Sem brez šolske izobrazbe, pri vojakih sem se naučil šele pisati in brati. Predavanjem sledim težko, ker slabo razumem slovensko, vendar mi ni to skalilo veselja do obiskovanja tečaja, na katerem sem kljub temu pridobil zelo veliko. Predavatelji so nas z ljubeznijo poučevali, najbolj pa sem zadovoljen s tovarištvom v tečaju.“ Tovarišu Milanu so tečajniki odgovorili takole: „Z ozirom na to, ker nimaš šolske izobrazbe, si celo veliko pridobil. Z zanimanjem si zasledoval predavanja in jih redno obiskoval, sodeloval veliko pri diskusiji, pokazal pravi tovariški odnos do nas vseh. Zato te imamo za enega izmed najboljših.“ Tov. Žiberna Karol pripoveduje o sebi, da je bil dolga leta v Kanadi, kamor ga je privedla borba za vsakdanji kruh. V domovino se je vrnil šele po osvoboditvi. Tečaj ga izredno zanima in ga redno obiskuje. Težave mu dela samo zapisovanje, ker ni v življenju mnogo pisal. Izrazi zadovoljstvo s predavatelji, tovarištvom v tečaju pa ne bo nikdar pozabil. Tudi njega so tečajniki ocenili kot enega izmed najboljših. Tako so smatrali za najboljše v tečaju Hariš Pepco, ki je že med obiskovanjem tečaja postala plačan kul-

turno-prosvetni referent v Iskri. Češnik Silvo, ki želi v višji sindikalni tečaj, Žiberta Alojza, predsednika KOZ trgovcev, Mezka Rudija, predsednika sindikalne podružnice v Standartu — tip pravega delavca in udarnika, Cujeca Ivana, ki je že v stari Jugoslaviji štrajkal, Aleksiča Dragoljuba, ki je poleg službe obiskoval tekstilni in sindikalni tečaj, Pavloviča Slobodana, Tomc Štefko in našo najmlajšo Stucin Ivanko.

Delovna konferenca pa ni odkrila in pokazala le najboljšo, ampak je tudi poiskala najslabše in obenem povedala, kakšen odnos do vzgoje kadra imajo nekatere sindikalne podružnice. Za Bogataja Bojana dolgo nismo vedeli, da nima izkaznice OF, na konferenci pa se je celo izkazalo, da nima niti volivne pravice. V tečaj je hodil neredno, kazal se je nekako vzvišenega nad ostalimi, brez tovarišтва. Zanj je tečaj enoglasno zahteval, da se ga izključi iz tečaja. Tečajniki so tudi grajali nekatere podružnice, kot n. pr. Inteks, ki ni posvetil dovolj pozornosti izbiri kadra nitj ni skrbel, da bi tečajniki lahko obiskovali tečaj. Tudi Tiskanina ni dovolj skrbel za razbremenitev tečajnikov, zaradi česar jih je precej moralo tečaj opustiti. Slabo skrb ima tudi podružnica Sava, najboljša pri tem delu pa je podružnica Tekstilindus, ki je za vse poskrbela zamenjavo pri strojih in ima tudi s svojimi tečajniki krožke po predavanjih, ki jih imamo v tečaju.

Teško se tečajniki poslavljajo od tečaja in pravijo, da bodo skupno z drugimi tečajem prirejali izlete, da se tovarištvu ohrani. Propagirajo že tudi prijave novih tečajnikov. Drugi tečaj se prične 15. februarja. Pri tem je potrebno grajati odbore podružnic, ki ne skrbijo v dovoljni meri za dvig novega sindikalnega kadra. Prijave, ki bi morale biti na OSS že 15. januarja 1949, so poslale samo podružnice Standart, Golnik in Mestni gradbeni delavci.

R. D.

Učenci v gospodarstvu ob prvem šolskem semestru

V prijaznem in prijetno urejenem mladinskem rdečem kotičku so se zbrali vajenci vseh strok, ki si kujejo svojo življenjsko bodočnost v Predilnici Tržič. Ta dan in že nekaj dni prej so pričakovali nestrpno, nekateri z veseljem, drugi pa s slabostjo. Zakaj neki? Njihov prvi šolski semester je zaključen. Spričevala!

V kotičku je nastal živ-žav. Nekateri, bolj zgodnji že igrajo šah in čakajo, da se zbero vsi. Radovedni so, kaj bodo danes slišali. Pridnejši učenci čakajo z mirno vestjo, nekateri pa se bojijo graje, dveh s slabimi ocenami pa sploh ni blizu. Grize ju slaba vest, kaj jima bo rekla predsednica mladine. Verjetno se bojita kritike, ker sta iz šole prinesla slabe ocene.

Že so zbrani skoro vsi. Prisluhnejo. Predsednica mladine spregovori nekaj besed in že vedo vsi, zakaj so se zbrali. Uspehi bodo prečitani. Knjige so na mizi. Kdo jih bo dobil? Jelko, Franci, morda tudi jaz, si mislijo tisti, ki so prinesli dobra pričevala. „V imenu mladinske organizacije podeljujem tovarišu Bodlaju Alojzu knjigo v priznanje za dosežene uspehe v šoli in pri strokovnem delu,“ pravi predsednica mladine in čestita marljivemu Lojzetu. Lojze je prejel preteklo leto štiri nagrade, letos pa je prejel največjo svojo kvalifikacijo: postal je pred nekaj dnevi izučeni elektrikar, leto dni pred končano učno dobo, strokovno nadaljevalno šolo pa je dovršil že preteklo leto, ko je opravil izpit čez dva razreda. Še tri knjige so. Kdo bo dobil te? Odličnjaka tretjega razreda Šarabon Franci in Rustja Jelko, najboljša učenca strokovno nadaljevalne šole, tretjo pa Jančič Janko, najboljši učenec II. b in najmarljivjši vajenec v elektro-delavnici. Vsi trije so zaslužili knjižno nagrado, saj kljub temu, da so še vajenci, pomagajo drugim na učnih krožkih. Za najboljšimi ne zaostajajo dosti Ovsenek Miha iz prvega razreda, Seliškar Vinko, ki hoče postati tak, kakor je njegov oče, strokovnjak, racionalizator, ki je že mnogo doprinesel našemu podjetju,

Oman Franci, Pangeršič Vili, Arnež Jože in Zupan Marjan. Vsi ti pa so bili pohvaljeni, pohvala pa naj jim bo obenem vzpodbuda, da bodo ob drugem semestru tudi oni med odličnjaki.

Kje pa so ostali? Saj je vendar vajencev 47. Precej je dobrih, vendar je med njimi še vedno 14 vajencev, ki se ne zavedajo svoje dolžnosti, še vedno jih je 14 s slabimi ocenami in po večini takih, ki so kasneje priznali, da so bili leni. Kako pomagati, kako odstraniti slabe ocene. Mladinska organizacija je našla pravo rešitev. Ze pred tednom dni je organizirala učne krožke, kjer se vajenci učijo predmetov, v katerih so najslabši: matematiko, ki je najhujša, še poštevanka jih tepe, vendar z dobro voljo mladinskih funkcionarjev in pa Andrejevo dobro voljo bo tudi poštevanka šla Andreju v glavo. Nagrade so razdeljene, pohvale tudi, še nekaj resnih napotkov za bodoče.

Vrata se odpro v kotiček. Kdo neki prihaja? Predsednik in tajnik sindikata sta prišla na sestanek vajencev, ker se tudi sindikalna organizacija zanima za njihove uspehe in njihov razvoj. „Kako sem se jaz učil,“ pravi tovariš predsednik, „tudi jaz sem bil vajenec, toda v stari Jugoslaviji, kjer je bilo vse drugače, kakor je sedaj. Tam ni bilo mladinske organizacije, da bi se brigala za tvoje uspehe, učil sem se v tistih časih mačehovski Jugoslavije, ko nihče mojstra ni kontroliral, kaj vajenec dela in če se bo res nekaj naučil. Tako smo se učili mi pod veliko težjimi pogoji, ker nas nihče ni štital. In vajenec danes? Zakon ga štiti, mladinska organizacija ga štiti, sindikalna organizacija mu daje podporo, zato pa je treba, da se tudi učite, ker se ne učite za šolo, ampak za življenje.“ Poslušali so vajenci, poslušal je Jelko, Franci, Marjan, Andrej, samo Peter je poslušal na pol, ker je gledal na šah, kam bo postavil konja, ko bo konec sestanka. Poslušali so skoro vsi, oči so bile uprte v tovariša predsednika, ki jim je lepo, po domače povedal o vajencih v stari Jugoslaviji.

(Dalje prihodnjič)

Ureditve Prešernove hiše v Kranju

Zadnja leta svojega življenja je preživel France Prešeren v Kranju, kjer je 8. februarja 1848 umrl. Stanoval, delal in umrl je v hiši, ki ima danes v Prešernovi ulici številko 14, v Tavčarjevi ulici pa številko 8. To je hiša, kjer je bila do nedavna manufakturna trgovina Kokl, nekoč pa je bila v pritličju kavarna Švicarja Pua, pozneje kavarna Geiger. V nadstropju, v prostorih, ki imajo okna na današnje Prešernovo ulico, je imel pesnik svoje stanovanje, v prostorih v nadstropju, ki imajo okna v današnje Tavčarjevo ulico, pa je imel naš Prešeren svojo odvetniško pisarno.

Njegovo poklicno delo označuje najtemeljitejša strokovna pripravljenost, najrahljši čut za resnico in pravico ter globoka skoraj že legendarna dobrotljivost. V Kranju je vodil pravde za družbene pravice drobnih ljudi, za pravice meščanstva zoper uradniško in policijsko samovoljnost in z drhtečim srcem je doživel meščansko revolucijo leta 1848. Zavedal se je, da ne pomeni pričetka zlate dobe za človeštvo, vendar je pozdravljal v nji še neslišne korake daljnih novih pretresov, ki bodo slednjič prinesli svobodo narodom in ponedincem. Zavedal se je, da je v zbujačju dobrote v človeku poročstvo njegovega napredka in dokončne sprostitev njegovih ustvarjalnih moči. Družil se je z naprednimi meščani, s kmeti in berači, najraje pa z otroci.

Nekako od konca julija 1948. je začel hudo bolehati in se je z voljo do dela držal pokoncu do pozne jeseni: od novembra dalje je moral zaradi hude srčne vodenice ostati v postelji, iz katere ga je dne 8. februarja 1849 ob osmih dopoldne rešila smrt.

Ob stoletnici pesnikovega rojstva je bila vzdana na pročelje hiše marmorna plošča, ki še danes označuje to znamenito hišo.

Dne 8. februarja 1949, ko se bo vse slovensko ljudstvo spominjalo v spoštljivih svečanostih stoletnice pesnikove smrti, bomo odkrili v avli te hiše doprsni kip Franceta Prešerna. Celotno hišo, ki predstavlja za ves naš narod kulturno svetinjo, pa bo prevzel v oskrbo kranjski MLO. Tekom leta bomo hišo preuredili in prezidali tako, da bo taka, kot je bila za časa pesnikovega življenja. Lastniki so namreč skoro vso stavbo preuredili tekom let tako, da je ustrezala le trgovskim namenom.

Ko bo hiša urejena v slogu začetka preteklega stoletja tako glede gradbenih kot tudi vseh drugih obrtniških elementov (oken, vrat, okovja, svetilk in druge opreme), bomo skušali pridobiti iz ljubljanskega Mestnega muzeja še tisto pohištvo, ki ga je Prešeren imel v teh prostorih ob času smrti in katerega je pozneje hranil Tomo Zupan na Okroglem.

Nato bomo vso hišo izročili javnosti kot „Prešernov muzej“. Dočim bomo v prostorih, kjer je pesnik živel in delal, skušali vzpostaviti z vso najbolj spoštljivo pieteto prvotno stanje, če že ne z originalno opremo (ki se je po večini tekom stoletja porazgubila), pa vsaj s tako, ki bo izdelano točno v slogu tistega časa. V posebni vitrini bomo hranili Prešernovo pesniško zapuščino.

V spodnjih prostorih bomo uredili preotrebno študijsko knjižnico, ki bo hranila vso tisto dragoceno književno starino, katero je še mogoče dobiti na

ozemlju našega okraja. S tem bomo te dragocenosti ohranili, po drugi strani pa omogočili študij. Poleg literarne dediščine bomo imeli shranjen v naši študijski knjižnici še ves dragoceni književni material iz NOV ter vse dokumente, ki pričajo o naši kulturni zgodovini, o našem narodnem prebujenju, naših borbah in naši revoluciji.

Ta študijska knjižnica bo nameščena v prostoru, kjer je bila nekoč kavarna Pua, v sosedni sobi pa bo shranjen arhiv. Prav zadaj, že ob Tavčarjevi ulici, bo urejeno stanovanje za čuvanje hiše. Tako bo naše mesto počastilo pesnikov spomin ter dalo vsemu slovenskemu narodu novo kulturno znamenitost.

Začasno, do preureditve hiše, so v nadstropju zbrani predmeti „Mestnega muzeja“, ki čaka vselitve v lastne prostore (bivše okrajno glavarstvo na Galskem, zdaj Muzejskem trgu).

Vabimo k odkritju pesnikovega poprsja v Prešernovi hiši dne 8. februarja 1949 ob 12. uri. C. Z.

KULTURNI PREGLED

SPORED AKADEMIJE

ki se bo vršila dne 7. februarja 1949 ob 20. uri v Sindikalnem domu

1. Smetana: Odlomek iz opere „Libuška“. Fanfare.
2. Slavnostni govor. Govori tovariš Uršič Rudi.
3. a) Partizanska: Šivic: „Nocoj, tovariši, v napad!“; b) Prešeren-Jenko: „Strunam“; c) Prešeren-Ipavec: „Zapuščena“; d) Prešeren-Hajdrih: „Pod oknom“; e) Prešeren-Lipar: „Soldaška“. Poje moški zbor SKUD „France Prešeren“ v Kranju. Vodi tov. Lipar Peter.
4. Violina in klavir. Izvajata tovariša Rotar Jože in dr. Trost Mirko.
5. Pesem o Prešernovi brigadi — recitacija.
6. Prešeren-F. S. Vilhar: „Mornar“. Poje tov. Rus Vilko.
7. Prešeren: „O železni cesti“. Pesem. Folklor. Izvaja tovarna Tiskanina.
8. Prešeren-F. S. Vilhar: „Nezakonska mati“. Poje prof. Oman Milka.
9. Odlomki iz Prešernovih pesmi. Recitacijski zbor.
10. Prešeren-F. S. Vilhar: Ukazi“. Prešeren-Michel: „Napis na zvonu pri Sve-

tem Joštu“. Prešeren-Železnik: „Ob slovesu“. Poje tov. Abe Stane.

11. Prešeren - Železnik: „Zdravica“. Poje mladinski pevski zbor kranjske gimnazije.

12. Razdelitev nagrad kulturnim delavcem.

TURNIJA MOŠKEGA PEVSKEGA ZBORA SKUD „FRANCE PREŠEREN“ IZ KRANJA

Glavni odbor sindikatov Slovenije je organiziral za tiste skupine, ki so dosegle prvo mesto na tretji republiški reviji v Mariboru, turneje po industrijskih središčih Slovenije.

Moški pevski zbor „France Prešeren“ iz Kranja je v dneih 15. in 16. januarja z velikim uspehom gostoval v Idriji, kjer je priredil dva koncerta, dalje v Cerknem in Žireh.

Dobro izbran program je v preciznem izvajanju dosegel svoj namen. Prikazal je delovnemu človeku ustvarjanje nove kulture na poti socialistične graditve.

Harmonikarski zbor SKUD „France Prešeren“ je gostoval v sredo 19. t. m. v Martuljku, kjer je priredil dva koncerta, in sicer: prvega v Mladinskem domu našim najmlajšim pionirčkom Odreda „France Prešeren“, drugega v

Šah

V Mariboru se je pričelo 16. t. m. mladinsko prvenstvo Slovenije v šahu. Mesto Kranj zastopa gimnazijalec Cuderman, ki je v izločilnih igrah imel najboljši uspeh.

Dne 19. t. m. je v Sindikalnem domu igral ing. Sikovšek Boris simultanko proti 24 igralcem Kranja. Rezultat je bil: 19 dobil, 1 izgubil in 4 igre je remiziral. Partijo z njim je dobil tovariš Kristan, remizirali so: Jankovič, Destovnik, Vljavsavljevič in Mihajlovič.

V Škofji Loki pa je istočasno imel simultanko tov. Pogačnik Jože, ki je od 25 odigranih partij dobil 19, izgubil 5 in remiziral 1. Partije z njim so dobili tovariši: Jakopič, Bogataj, Oblak, Kustec in Koren. Remiziral pa je tovariš Savnik.

Pred simultanko je tov. Pogačar Jože imel uvodno predavanje o organizaciji in razvoju šaha v Jugoslaviji. Zanimanje za šah v Škofji Loki je precej veliko.

Dne 26. t. m. se vrši v prostorih bivše menze v Sindikalnem domu (Kino Kranj) splošni brzo-turnir.

V Škofji Loki bo občni zbor šahovskega društva 25. t. m.

V nedeljo 30. januarja ob 8. uri dopoldne pa bo v klubskih prostorih hotela Evrope občni zbor okrajnega šahovskega društva. Delegati iz vseh sekcij v okraju naj se zanesljivo udeležijo tega občnega zbora, ki je velikega pomena za pravilen razvoj in uspeh šaha v našem okraju.

Okrevališču Franceta Rožmana za člane sindikatov, ki uživajo tu svoj letni odih. Oba koncerta sta izzvenela v duhu napredne kulture. Izvajalci so bili za izvedbo programa deležni pristrčnega priznanja.

KONCERT

Pevski zbor OF Stražišče priredi v nedeljo 30. januarja t. l. ob pol 4. uri popoldne v domu OF v Stražišču svoj prvi letošnji javni koncert. Na sporedu so partizanske, narodne in umetne pesmi, odmor pa bodo izpopolnili mladi harmonikarji. Zbor vodi tov. Plevel Franc. Vstopnice po običajnih cenah se dobe v predprodaji pri Omanu v Stražišču pri Kranju. Stražiški pevski zbor OF vabi na ta koncert vse ljubitelje lepega petja.

Dopisujte v „Gorenjski glas“!

Martel: Nova borba za Kočevski Rog

(Nadaljevanje)

II.

„Bolje, bolje!“ se je nenadoma zmedel v mislih in obstal pred menoj zrvnan, kakor je bil visok in koščen.

„Star sem že in zato Vam lahko povem: Ne daj bog, da še kdaj pridemo pod njegove grabežljive kremplje. Na kant bi nas vse spravil in uničil...“ je rekel z resnim glasom in za hip pomolčal, se zganil, odpel vprego na hlohlih in naravnal konja v globel.

„Hi — — — i Sultan!“ Pa se je še obrnil do mene in dodal: „Danes smo rešeni teh pijavk in to je mnogo! Delajmo skupno in boljše življenje nam ne uide...“ To so bile starega voznika zadnje besede, kajti konj se je spustil navzdol in mož je pohitel za njim.

„Stari eh, da stari ima prav“, sem si mislil. „Ta je moral pač dosti izkusiti, da mu danes ni hudo ob njegovih šestih križih, toliko bi mu jih najmanj prisodil, da se je vključil z delom v našo skupnost.“

„Hi — — — i!“ slišim od daleč njegov priganjajoči glas, ki zateglo odmeva v gostem jelovju.

III.

PODSTENICA. PRVIČ MED SEKAČI IN TESAČI

Tu se odvaja od glavnega pota novograjena cesta na Kraguljev vrh in Ribnik. Od zadaj prisope avto in se ustavi.

dala novo, veliko ekonomsko poslopje s hlevi za konje in senikom. Razen tega je tu zgrajenih še nekaj manjših poslopij, a zidajo še venomer.

Gozdni manipulanti, vozniki in ostali potrebni gozdni delavci bodo tu skoraj dobili svoja stalna udobna prenočišča. Za konje, ki so zelo važni pri delu za izvlačanje debel, je tu že preskrbljeno. Seveda rabili bi še nekaj sto konj. Tu logorujejo nemški ujetniki, ki gredo v začetku decembra 1948 leta domov. Njihove lesene barake so prav lično zgrajene. Ob poti k Fabarjevemu križu, ki je bila letos preurejena za avtocesto, imajo lep naraven vrt z govorniškim odrom v ozadju in z bršljanom obraslo senčno lopo ob strani. Baje so ti nemški ujetniki prav dobri delavci v nakladanju hlohov in prenašanju drv, kot vozniki in vlačilci debel. Njihov bataljon si je priboril udarniško zastavo in je bil dvakrat proglašen za udarni bataljon.

Iz Podstenic je krasen razgled na vse kraje legendarnega Kočevskega Roga. Na jugu vidiš zeleni Jelen dol in Jelen breg, kjer so bile partizanske bolnice, malce vzhodno stoluje košati Kraguljev vrh. V njegovi bližini je bil glavni štab slovenskih partizanov in na hribu Baze 20, nekje ob Čermanovi cesti pa je bilo naše politično vodstvo. V Cinku, zapadno od tod je bila skrita prva partizanska tiskarna, severozapadno bolči pod nebo visoki kosmati hrbet — vrh Kočevskega Roga.

Peljali smo se dalje. Krenili smo na severno stran — pod Primož. Po četrturni vožnji po novi cesti smo dospeli na cilj.

„D—ru—m... d—r—u—m“... Tu pod Primožem delajo sekači. Ti podirajo visoka debela, katera bi morali sekati že pred petimi leti.

Z upravnikom sva se peš napotila k njimi. Upravnik je tu pred kratkim naletel na izredno jelko. Bila je visoka 40 m in je dala sama 11.102 m³ lesa. Prisodili so ji 280 let.

Spustila sva se v eno izmed globeli, ki jih je tod vse polno. Kmalu sva bila pri ljudeh. Tu dela skupina Primorcev, doma okrog Ilirske Bistrice.

„Z—ž—ž—ž...“ pojeta žagi na dveh koncih svojo neutrudljivo pesem.

„Vidiš, tu že delamo po brigadnem sistemu“, mi razklada prikupni Ulčar. „Kako?“ sem začudeno pogledal. „Ali gre hitreje?“

„Pa še kako! Le poglej naokoli!“ Prišla sva na majhno jaso in zagledal sem ogromno podrtih drevesnih velikarov. Celo morje lesa.

„Vidiš dva stalno podirata, dva klestita debela, drugi lupijo, dva pa ga razžagujeta. Na čelu vsake take skupine je brigadir, ki je obenem manipulant. Evo ga tam! Zdej zaznamuje debelo za razrez.“

Kot mravlje v svojem mravljišču hite ljudje vsak s svojim delom in le bežno naju zajamejo s pogledom. Brigadir je končal svoj posel in odhitel na nasprotno stran. Tam sem zagledal kolibico, zgrajeno iz lubja.

„Za njim grem“, pravim svojemu spremljevalcu in odhitim iz globeli.

(Se nadaljuje)

IZPRED SODIŠČA

OBSOJENI NEZAVEDNEŽI

Več čuta odgovornosti do ljudske imovine!

Te dni se je moral zagovarjati pred sodiščem poslovodja valjčnega mlina Popovič, nacionaliziranega podjetja pod operativnim vodstvom KLO Križe.

Poslovodja tega mlina je prikril 40 kg bele moke na podstrešju, katero je odvezal posameznim strankam. V samem mlinu je prikril 70 kg koruznega zdroba, 60 kg koruzne moke in 70 kg konjske krme, kar bi moral izkazovati v dnevnih poročilih. Od te količine je dopuščal, da so uporabljali v kuhinji in da so uslužbenci odnašali, kljub temu da niso bili upravičeni. Kaznovan je bil na 5 mesecev zapora ter na povračilo škode.

To je en primer med mnogimi, poizkus namernega sabotiranja uredb in naših gospodarskih ukrepov, na drugi strani naj bo kaznen opomin vsem tistim, ki bi skušali slediti takim gospodarskim saboterjem.

Sindikalna podružnica tovarne „Standard“ v Kranju je nabavila za potrebe

Ljudska tehnika

RAZVOJ ORGANIZACIJ LJUDSKE TEHNIKE V KRANJSKEM OKRAJU LETA 1949

Okrajna skupščina ljudske tehnike je pokazala, da ima kranjski okraj že dobro in močno organizacijo ter da se delo v teh organizacijah živahno razvija tako v mestu kot na deželi.

Skupščina je bila v nedeljo 9. januarja 1949, kjer so se zbrali izvoljeni delegati vseh društev in klubov, zastopniki OLO, JA in zastopnik mladine. Po izvolitvi delovnega predsedstva je podal tov. Rorman referat o pomenu organizacije in uspehih, kakor tudi napakah, ki so bile storjene v letu 1948. Poudaril je važnost organizacije ljudske tehnike in njenega dela. V času od ustanovitve pa do danes, je organizacija žela lepe uspehe. Tako je iniciativni odbor organiziral vrsto klubov po tovarnah in vaseh ter tako usposobil več sto tečajnikov v svojih sekcijah. Omenil je tudi, kako pomembno je delo organizacije za našo industrijo, katera raste hitreje kakor strokovni kadri.

Za njim je podrobno poročal tov. Ribnikar o delu posameznih društev in klubov. Kot najboljši se je pokazalo in zasedlo prvo mesto avto-moto-društvo Kranj, katero je usposobilo največje število tečajnikov-vozačev. Drugo mesto je zasedlo radioamatersko društvo mesta Kranj, ki je preseglo svoj plan za 22%.

Najboljši krožek na vasi je avto-moto krožek v Cerkljah pri Kranju. Z dobro organiziranimi krožki na vasi je organizacija ljudske tehnike mnogo pripomogla h graditvi socializma na vasi in čimprejšnji rekonstrukciji naše vasi.

Tov. Pečenko je v diskusiji apeliral na pristojne organe, da se avto-moto društvu dodele še manjkajoči prostori. Poleg že navedenih pa je bil pohvaljen tudi klub tehnike v tovarni „Iskri“.

V diskusiji, ki pa ni bila živahna, je sekretar radioamaterskega društva tov. Pavlič prikazal potrebe čim večje pritegnitve žena in mladink v organizacije ljudske tehnike, ker je zanimanje in želja njih samih, da se vključijo in sodelujejo v organizacijah ljudske tehnike. Protij koncu je pozdravil skupščino v imenu GOLT tov. Hadži.

Za svoje uspehe so prejeli priznanja: avto-moto društvo in radioamatersko društvo mesta Kranj, od posameznikov pa tov. Pavlič Mihael, Vozel Mile, Ribnikar Martin, Adlešič Milan, Zbogar Janez in Medved Stanko. Izvolili so

svojega delavstva 1500 kg zelja v glavah. Zelje je bilo sicer zdravo, toda mehko, in bi ga bilo treba ročno ribati. Delavstvo pa s tem ni bilo sporazumno, da bi ga ribali in zelja niso pokupili. Tako je tajnik podružnice dobavljeno zelje iz malomarnosti pustil zunaj na dežju, nato pa ga je spravil v „rdeči kotiček“. Naravno, da je zelje gnilo. Niti tajnik niti predsednik nista proti temu ničesar ukrenila in na ta način je zgnilo vse zelje, razen 300 kg. Sindikalna podružnica ima s tem nad 7000 din škode.

Oba, tajnik in predsednik, sta se morala zagovarjati pred sodiščem, pri čemer sta zvrčala krivdo drug na drugega. Sodišče je oba primerno kaznovalo in tudi škodo bosta morala povrniti.

Taki primeri se dogajajo zelo pogosto pri raznih sindikalnih podružnicah, njihovih menzah in restavracijah, čemur pa je treba napraviti odločen konec. Vse uprave in odbori morajo imeti poln čut odgovornosti kot celota in posamezniki za delo, ki je določen, da se preprečijo škode, ki nastajajo po malomarnosti posameznikov.

tudi najboljše tovariše za delegate I. kongresa Ljudske tehnike v Beogradu.

Zelja nas vseh je, da bi pri nadaljnjem delu organizacij Ljudske tehnike podprli njene napore vsi merodajni činitelji, predvsem pa organi ljudskih oblastí in sindikalnih organizacij, da bi kranjski okraj postal eden najboljših okrajev v vzgajanju amaterskotehničnih kadrov za kar ima danes vse pogoje.

P. M.

Filatelija

Pri načinu trganja znamk s pole smo doživeli nekaj prehodov. Prvotno in še sedaj ponekod so uporabljali zato škarje. Pozneje so posamezne znamke ločili na poli med seboj z različnimi prebodji — s pikčastimi ali črtkastimi vrezi (kot je primer pri nekaterih naših tiskovinah — sprejemna knjiga). Kmalu pa so dosegli najbolj priročno trganje z obočevanjem, ki se ga danes splošno poslužujemo.

Preskrba

Poverjeništvu za trgovino in preskrbo OLO Kranj obvešča vse potrošnike, da prejmejo II. delitev mlevskih izdelkov, in sicer za ostalih 16 dni. Imetniki živilskih nakaznic I. in II. prejmejo tudi v mesecu januarju 500 g enotne moke za prežganje na bon rep. dopoln. preskrbe št. 25 in GD na odrezek 157 — 3 teden. Imetniki živilskih nakaznic III., to je nakaznic brez odrezkov za moko ne prejmejo dodatka 500 g enotne moke za prežganje, ki se deli na odrezke št. 25 rep. dop. preskrbe. Tudi na prioritete nakaznice III. se ne sme deliti dodatek koruznega zdroba, čeprav so tudi na teh nakaznicah določeni obroki.

Dovoljuje se izdaja pšeničnega zdroba imetnikom živilskih nakaznic OM-1 in Doj za vse tri vrste, t. j. I., II. in III.

Ponavljamo navodila o delitvi enotne in ržene moke potrošnikom, v katerih je poudarjeno, da so vsi potrošniki obvezani prevzeti 40 % ržene moke od pripadajoče količine enotne moke, če je ta na razpolago v trgovinah. Samo ako ni dovolj ržene moke, se sme deliti potrošnikom pšenična moka v večjem razmerju.

II. delitev maščob

Razpisujemo II. delitev maščob, in sicer bodo prejeli vsi upravičenci živilskih nakaznic v mesecu januarju celotni obrok olja.

Kakavni proizvodi

Razpisana je delitev kakavnih proizvodov, in sicer na živilske nakaznice Doj 100 g, OM-1 200 g, OM-2 200 g.

Rozine

V mesecu januarju prejmejo potrošniki rozine na družinske nakaznice „K“, in sicer v sledečih obrokih: K 3 na odrezek 46 po 10 dkg na člana, t. j. 30 dkg; K 4 na odrezek 46 po 10 dkg, t. j. 40 dkg; K 5 na odrezek 46 po 10 dkg, t. j. 50 dkg; K 6 na odrezek 46 po 10 dkg, t. j. 60 dkg.

Delitev jajc

Razpisana je izredna delitev jajc na sledeče nakaznice: TD-a na živ. nak. I. II. odrez. rep. dop. presk. št. 24 4 kom.; TD-b na živ. nak. I. II. odrez. rep. dop. presk. št. 24 4 kom.; SD-a na živ. nak. I. II. odrez. rep. dop. presk. št. 24 4 kom.; GD na živ. nak. II. teden. odrezek 155 4 kom.

Na mlečne nakaznice: 0—2 let odrez. št. 150 4 kom.; 2—7 let odrezek št. 350 3 kom.; 60—65 let odrezek št. 451 4 kom.; nad 66 let odrezek št. 551 4 kom.; Nos. odrezek št. 750 3 kom.; Bolniške odrezek št. 650 3 kom.

Jajca se delijo samo na živilske in mlečne nakaznice, izdane od OLO Kranj in opremljene z žigom MLO in KLO-jev našega okraja.

OLO Kranj.

Poverjeništvu za trgovino in preskrbo:

Objava

V nedeljo dopoldan je bila izgubljena siva usnjena moška rokavica od Novega doma do hotela Evrope. Poštenega najditelja naprošam, da jo proti nagradi vrne v podružnici „Slovenskega Poročevalca“ Kranj.

Ali Vam je znano . . .

da KLO Kovor ne more dobiti kljub petim mizarjem v svojem kraju toliko desk, da bi napravil razglasne deske in ne bi bilo tajniku KLO več potrebno kričati pred cerkvijo in razglašati novice in uredbe. Pač pa bi se z dobro organizacijo in rednim razglašanjem na razglasnih deskah zmanjšala gneča tako v cerkvi kot pred cerkvijo . . .

da je za uprizoritev drame „Miklova Zala“ dala sindikalna podružnica Predilnice in tkalnice v Trzihu tiskati letake, na katerih je bilo tiskano tudi: „Vstopnice razprodane“ . . .

da Dolenc Franc, bivši lesni trgovec iz Stare Loke zaposluje pet hlapcev in dekel, katerih mesečna plača je 800 do 1000 dinarjev, ter jim ne dovoljuje, da bi se organizirali v sindikatu, in jih pri Zavodu za socialno zavarovanje zavaruje šele takrat, ko zbolijo . . .

da je bil v Stari Loki pred nedavnim časom postavljen nov zadružni odbor, kateremu načeluje Koželj Franc, ki sklicuje sestanke, a se jih sam nikdar ne udeleži. To je popolnoma razumljivo, ker mu je več do njegove „ljube jage“ kakor pa do postavitve zadružnega doma . . .

da žena upravnika preskrbe MLO Kranj Tomšičeva presedi dnevno po dve uri v cerkvi, pa ji to ni odveč, pač pa ji je odveč, da bi sama oskrbela nakup živil, katera ji morajo prinašati uslužbenci preskrbe MLO . . .

da upravnik mestnega gostinskega podjetja, po domače „pri Peterčku“, v Kranju toči za svoje posebne goste v posebni sobi vino, medtem ko ga za druge ni. Razen tega so bili pred kratkim tečajniki abonirani pri njem, katerim je bilo odrezano na živilskih nakaznicah 6 kg kruha, pojedli pa ga niso niti polovico. Iz tega je razvidno, da je upravnik — gostilničar „za njega dni“ . . .

da v osnovni šoli v Kovorju suše učiteljske družine po razredih perilo, ki je razobešeno ves popoldan in čez noč, tako da so vse stene vlažne. Kaže, da to učiteljstvo zelo dobro razume zaščito otrok in njihovega zdravja . . .

Tedenska leonika

SPOMINSKI DNEVI

28. januarja 1918 — je V. Iljič Lenin podpisal dekret o organizaciji delavskokmečke Rdeče armade.

31. januarja 1944 — Briško-beneški odred napadel nemško poveljstvo v Nemah Tarčentu v Benečiji. Vsa posadka je zbežala, nekaj Nemcev je bilo ubitih.

1. februarja 1945 — je predsedstvo SNOS-a izdalo odlok, s katerim je dan Prešernove smrti (8. februarja) proglašeno za kulturni praznik slovenskega naroda.

1. do 2. februarja 1942 — 130 partizanov napadlo železniško postajo Verd, razbilo je prometne naprave in pobilo večje število Italijanov.

2. februarja 1943 — Rdeča armada uničila VI. nemško armijo von Paulusa pred Stalingradom.

5. februarja 1945 — je kolona 120 mož napadla iz Studenega položaja Škofje-loškega odreda. Naši so sovražnika odbili in ga prisilili k umiku proti Zavrniku. Po ponovnem sovražnikovem napadu, ki je dobil medtem pomoč, so ga naši ponovno odbili ter ubili pri tem več Nemcev.

3. februarja 1758 — rojen Valentin Vodnik.

SEZNAM POROK

dne 22. januarja 1949 v Kranju

Česen Jernej, Voglje in Kaplar Kristina, Orehek; Vujovič Desimir, Kranj in Djurič Stanka, Kranj; Malovrh Valentin, Kranj in Celar Ljudmila, Smednik; Kordež Jernej, Senčur in Berce Ivana, Kranj; Puce Mile, Kranj in Lotrič Rozalija, Kranj; Štambuk Albert, Našice in Peterlin Sonja, Kranj.

Ob tej priliki so darovali za socialni fond 900 dinarjev.

DEŽURNA SLUŽBA

Nedeljsko dežurno službo ima v nedeljo 30. januarja 1949 dr. Bežek Josip, tel. št. 353. Nedeljska dežurna zdravniška služba traja od sobote od 18. ure do ponedeljka do 6. ure zjutraj.

Isti zdravnik vrši v sledečem tednu tudi nočno dežurno službo vsak dan od 20. ure do 6. ure zjutraj.

DEŽURNA LEKARNA

30. januarja 1949: Okrajna lekarna — Prešernova ulica.

DEŽURNA TRAFIKA

30. januarja 1949: Omahen Krešimir, Savski breg.

KINO KRANJ

Od 28. do 31. januarja 1949 — „Zofka“, jugoslovanski umetniški film.

KINO STRAŽIŠČE

Od 28. do 31. januarja 1949 — „Čarobno zrno“, sovjetski umetniški film.

Od 4. do 7. februarja 1949 — „Mi iz Kronštata“, sovjetski umetniški film.

KINO ŠKOFJA LOKA

Od 27. do 31. januarja 1949 — „Na svoji zemlji“, prvi slovenski umetniški film.

KINO TRŽIČ

Od 28. do 31. januarja 1949 — „Na svoji zemlji“, prvi slovenski umetniški film.

2. in 3. februarja 1949 — „Dan v zmagovitih deželi“, sovjetski umetniški film.

OGROMNO ZANIMANJE ZA PRVI SLOVENSKE FILM

Od 14. do 20. januarja 1949 se je v Kranju predvajal prvi slovenski umetniški film „Na svoji zemlji“, ki je zaradi ogromnega zanimanja doživel pet in trideset predstav, pri katerih je bilo 16.695 gledalcev.